

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 39 0 Rs 072436 25 Rev
Sarajevo, 02.12.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gorana Nezirovića, kao predsjednika vijeća, Sanele Kovač-Grabonjić i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice D.P. iz T., T. bb, koju zastupa punomoćnik Damir S. Sprečo, advokat iz Doboja, protiv tuženog JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo“ u Tešnju, koga zastupaju punomoćnici Mustafa Cerovac i Damir Cerovac, advokati iz Zajedničke advokatske kancelarije iz Tešnja, radi zaštite od diskriminacije, poništenja, isplate i naknade štete, vrijednost predmeta spora 6.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj: 39 0 Rs 072436 25 Rsž od 09.04.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.12.2025. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice i tuženog za naknadu troškova nastalih u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Tešnju broj: 39 0 Rs 072436 23 Rs od 13.12.2024.godine, odlučeno je:

- „I. ODBIJA SE tužbeni zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se:
- UTVRDI da je tužena JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo“ Tešanj povrijedila pravo tužiteljice P..D. na jednako postupanje zbog nacionalnog porijekla u pogledu uslova i zahtjeva rada, otkazivanja ugovora o radu i drugih pitanja koja proističu iz radnog odnosa, podrvgavajući tužiteljicu dugogodišnjim neravnopravnim uslovima rada i višestrukim neosnovanim disciplinskim postupcima, protivno odredbi člana 178. Zakona o radu FBiH.
 - NALOŽI tuženoj da poduzme radnje i otkloni uzroke povrede prava tužiteljice na jednako postupanje i da se zabrani tuženoj da ubuduće preduzima radnje kojima se krši ili može prekršiti tužiteljicino pravo na jednako postupanje u pogledu uslova i zahtjeva rada, otkazivanja ugovora o radu i drugih pitanja koja proističu iz radnog odnosa.
 - PONIŠTI Odluka tužene o povredi radne obaveze tužiteljice broj 2745/23 od 13.06.2023. godine, Odluka tužene o povredi radne obaveze broj 4047/23 od 31.08.2023. godine, i Odluka tužene po prigovoru broj 4888/23 od 23.10.2023. godine.
 - PONIŠTI odluka Upravnog odbora tužene broj 6069/23 od 28.12.2023. godine u tački 2. i odluka Upravnog odbora tužene broj 6068/23 od 28.12.2023. godine.
 - PONIŠTI Rješenje tužene JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo“ Tešanj o otkazu ugovora o radu tužiteljici broj 5031/23 od 31.10.2023.
 - PONIŠTI rješenje tužene JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo“ Tešanj o izmjeni rješenja o otkazu ugovora o radu tužiteljici broj 14-30-1-1293/24 od 08.08.2024. godine.

- PONIŠTI Ugovor o radu zaključen između tužene JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj kao poslodavca sa jedne i tužiteljice Petrović Dome kao radnika sa druge strane, broj 5032/23 od 31.10.2023. godine.

- PONIŠTI Rješenje tužene JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj o otkazu o raspoređivanju radnika i utvrđivanju osnovne plate broj 5033/23 od 31.10.2023. godine, kao i da se obaveže tužena JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj da tužiteljicu Petrović Domu vrati na poslove i zadatke radnog mjesta Rukovodilac centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, te da tužiteljici uspostavi radno-pravni odnos po osnovu Ugovora o radu broj 03-05-11499/22 od 29.08.2022. godine počev od 01.11.2023. godine, uz obavezivanje na plaćanje razlike plata koje bi tužiteljica ostvarila da je radila po osnovu Ugovora o radu broj 03-05-11499/22 od 29.08.2022. godine, za svaki mjesec isplati, i to:

- za mjesec novembar 2023. godine iznos od od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.01.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec decembar 2023. godine iznos od od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.02.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec januar 2024. godine iznos od od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.03.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec februar 2024. godine iznos od od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.04.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec mart 2024. godine iznos od od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.05.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec april 2024. godine iznos od od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.06.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec maj 2024. godine iznos od od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.07.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec juni 2024. godine iznos od od 125,55 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.08.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec juli 2024. godine iznos od od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.09.2024. godine pa do konačne isplate,

- za mjesec august 2024. godine iznos od od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 01.10.2024. godine pa do konačne isplate, zajedno sa pripadajućom razlikom doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje za period 01.11.2023-31.08.2024. godine u ukupnom iznosu od 456,15 KM uplatom u korist tužiteljice na račun Federalnog zavoda za PIO, kao neosnovan.

II. ODBIJA SE i zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se obaveže tužena JU Dom zdravlja „Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj da tužiteljici P.D. po osnovu naknade štete na ime povrede prava ličnosti uzrokovane povredom prava na jednako postupanje isplati iznos od 6.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kao i da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.040,00 KM, kao neosnovan.

III. Obavezuje se tužiteljica da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.684,80 KM u roku od 30 dana od dana prijema, pod prijetnjom izvršenja, dok se preostali zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka u iznosu od 210,60 KM, odbija kao neosnovan.”

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj: 39 0 Rs 072436 25 Rsž od 09.04.2025. godine, odlučeno je:

“Žalba se djelimično uvažava i prvostepena presuda:

1) preinačava u dijelu stava prvog na način kako slijedi: Poništavaju se odluka tuženog o povredi radne obaveze tužiteljice broj: 2745/23 od 13.6.2023.g., odluka tuženog o povredi radne obaveze broj: 4047/23 od 31.8.2023.g. i odluka tuženog po prigovoru broj: 4888/23 od 23.10.2023.g.; poništava se odluka Upravnog odbora tuženog broj: 6069/23 od 28.12.2023.g. u tački 2. i odluka Upravnog odbora tuženog broj: 6068/23 od 28.12.2023.g.; poništava se rješenje tuženog o otkazu ugovora o radu tužiteljici broj: 5031/23 od 31.10.2023.g.; poništava se rješenje tuženog o izmjeni rješenja o otkazu ugovora o radu tužiteljici broj: 14-30-1-1293/24 od 8.8.2024.g.; poništava se Ugovor o radu zaključen između tuženog kao poslodavca sa jedne i tužiteljice kao radnika sa druge strane broj: 5032/23 od 31.10.2023.g.; poništava se rješenje tuženog o raspoređivanju radnika i utvrđivanju osnovne plate broj: 5033/23 od 31.10. 2023.g., te se obavezuje tuženi da tužiteljicu vrati na poslove i zadatke radnog mjesta Rukovodilac centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, te da tužiteljici uspostavi radno-pravni odnos po osnovu Ugovora o radu broj: 03-05-11499/22 od 29.8.2022.g. počev od 1.11.2023.g., sve u roku od 15 dana,

2) ukida: a) u dijelu stava prvog kojim se traži da se tuženi obaveže na plaćanje razlike plata koje bi tužiteljica ostvarila da je radila po osnovu Ugovora o radu broj: 03-051-1499/22 od 29.8.2022.g. tako da joj za svaki mjesec isplati: za novembar 2023. iznos od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.1.2024. do isplate, za decembar 2023. iznos od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.2.2024. do isplate, za januar 2024. iznos od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.3.2024. do isplate, za februar 2024. iznos od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.4.2024. do isplate, za mart 2024. iznos od 131,83 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.5.2024. do isplate, za april 2024. iznos od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.6.2024. do isplate, za maj 2024. iznos od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.7.2024. do isplate, za juni 2024. iznos od 125,55 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.8.2024. do isplate, za juli 2024. iznos od 144,38 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.9.2024. do isplate, za avgust 2024. iznos od 138,11 KM sa zakonskim zateznim kamatama od 1.10.2024. do isplate, zajedno sa pripadajućom razlikom doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje za period 1.11.2023-31.8.2024.g. u ukupnom iznosu od 456,15 KM uplatom u korist tužiteljice na račun Federalnog zavoda za PIO i b) u dijelu stava drugog kojim je odbijen zahtjev tužiteljice da joj tuženi naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.040,00 KM i u stavu trećem kojim je tužiteljica obavezana da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.684,80 KM, dok je preostali zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka u iznosu od 210,60 KM odbijen kao neosnovan, pa se u tim ukinutim dijelovima predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Žalba se odbija kao neosnovana i presuda prvostepenog suda potvrđuje:

- u preostalom dijelu stava prvog kojim je odbijen kao neosnovan zahtjev da se utvrdi da je tuženi povrijedio pravo tužiteljice na jednako postupanje zbog nacionalnog porijekla u pogledu uslova i zahtjeva rada, otkazivanja ugovora o radu i drugih pitanja koja proističu iz radnog odnosa, podvrgavajući tužiteljicu dugogodišnjim neravnopravnim uslovima rada i višestrukim neosnovanim disciplinskim postupcima protivno odredbi člana 178. Zakona o radu FBiH; naloži tuženom da poduzme radnje i ukloni uzroke povrede prava tužiteljice na jednako postupanje i da se zabrani tuženom da ubuduće preduzima radnje kojima se krši ili može prekršiti pravo tužiteljice na jednako postupanje u pogledu uslova i zahtjeva rada, otkazivanja ugovora o radu i drugih pitanja koja proističu iz radnog odnosa;

- te u stavu drugom kojim je odbijen kao neosnovan zahtjev tužiteljice da se obaveže tuženi da joj po osnovu naknade štete na ime povrede prava ličnosti uzrokovane povredom prava na jednako postupanje isplati iznos od 6.000,00 KM zajedno sa kamatama od dana podnošenja tužbe do isplate.”

Protiv drugostepene presude, u odbijajućem dijelu, reviziju je blagovremeno izjavila tužiteljica i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači usvajanjem tužbenog zahtjeva u cijelosti, uz obavezivanje tužene na naknadu troškova cjelokupnog postupka, ili pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U podnesenom odgovoru na reviziju, tuženi predlaže da se revizija odbije kao neosnovanu, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio:

Revizija nije osnovana.

Relevantna činjenična utvrđenja prvostepenog suda mogu se rezimirati na slijedeći način:

Tužiteljica je u radnom odnosu kod tuženog od 1988. godine, od čega se 26 godina nalazila na poziciji rukovodioca Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju. Ugovorom o radu na neodređeno vrijeme broj: 03-05-1-1499/22 od 29.08.2022.godine tužiteljica je raspoređena na poslove i radne zadatke doktora medicine specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije-rukovodioca Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.

Tuženi je dana 12.6.2023.g. donio odluku o povredi radne obaveze broj: 2744/23 kojom je utvrdio da je tužiteljica učinila težu povredu radne obaveze iz člana 108. tačke 27. Pravilnika o radu (postupanje radnika koje izlazi iz okvira opisa poslova i radnih zadataka) na način da je javno iznijela sumnju da je zaposlenica E.T. neovlašteno uzela CD sa pitanjima za intervju kandidata za poslove fizioteraputskog tehničara, koji CD je tužiteljica pronašla u svojoj ladici, pa joj je izrečena mjera “pismena opomena”, te je određeno da će se tužiteljici otkazati ugovor o radu u slučaju činjenja teže povrede radne obaveze u narednih šest mjeseci.

Odlukom o povredi radne obaveze broj: 2745/23 od 13.06.2023.g. tuženi je utvrdio da je tužiteljica učinila težu povredu radne obaveze iz člana 108. tačke 27. Pravilnika o radu, jer je dana 29.03.2023.g. u usmenoj komunikaciji sa zaposlenikom M.M. komentarisala njegov privatni život te joj je izrečena mjera “pismena opomena”, i određeno je da se tužiteljici otkazati ugovor o radu u slučaju činjenja teže povrede radne obaveze iz člana 108. tačke od 1. do 27. i tačke 34. Pravilnika o radu u narednih 6 mjeseci. Ova odluka je djelimično poništena odlukom Upravnog odbora tuženog broj: 6069/23 od 28.12.2023. godine, zbog „zastare“ (umjesto pravilno prekluzije) vođenja postupka utvrđivanja povrede navedene radne obaveze.

Tuženi je dana 31.08.2023.g. donio odluku o povredi radne obaveze broj: 4047/23 zbog lakše povrede radne obaveze iz člana 107. tačke 7. Pravilnika o radu (nepravilan i nepristojan odnos prema radnicima, pacijentima i dr.) jer je dana 22.06.2023.godine, prilikom obavljanja pregleda u svojoj oridinaciji, tužiteljica neprimjereno razgovarala sa pacijentom Dž.M. rekavši mu da je glup, a dana 30.06. 2023. godine na neprimjeren način saopštila svoju odluku da ga neće primiti na kontrolni pregled, pa joj je izrečena mjera “pismena opomena”.

Tuženi je dana 24.10.2023.g. donio odluku o povredi radne obaveze broj: 4944/23 jer je tužiteljica učinila lakšu povredu radne obaveze iz člana 107. tačke 7. Pravilnika o radu na način da je dana 29.08.2023.godine, ne provjeravajući razloge zbog kojih se zaposlenica E.T., BA sestristva, nalazila na kartoteci, pred drugim pacijentima neosnovano prigovorila da ne može pregledati njene kartone, čime je dovela u pitanje poštenje i odgovornost zaposlenice prema

¹ “Službene novine F BiH” broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

izvršavanju svakodnevnih poslova i radnih zadataka, pa joj je na ime počinjene lakše povrede radne obaveze izrečena mjera "pismena opomena".

Rješenjem o otkazu ugovora o radu broj: 5031/23 od 31.10.2023. godine tužiteljici je otkazan Ugovor o radu na neodređeno vrijeme od 29.08.2022.g. zbog činjenja teže i lakše povrede na radu i narušenih međuljudskih odnosa u Centru za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju sa 31.10.2023.godine, te joj je ponuđeno zaključivanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme pod izmijenjenim uvjetima za poslove i radne zadatke specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije počev od 01.11.2023.godine, uz obrazloženje da je tužiteljici po odluci broj: 2745/23 od 13.06.2023.godine za težu povredu radne obaveze izrečena mjera "pismena opomena" uz izjavu o namjeri otkaza, a odlukom broj: 4047/23 od 31.08.2023. godine za lakšu povredu radne obaveze izrečena joj je mjera "pismena opomena". Rješenjem broj: 14-30-1-1293/24 od 08.08.2024.godine izmijenjeno je rješenje o otkazu broj: 5031/23 od 31.10.2023.godine tako što su u obrazloženju izbrisane sljedeće riječi: „po Odluci br. 2745/23 od 13.06.2023. godine za težu povredu radne obaveze mjera "pismena opomena" uz izjavu o namjeri otkaza ugovora o radu u slučaju činjenja teže povrede radne obaveze iz člana 108. tačke od 1. do 27. i tačke 34. u narednih šest mjeseci od izdavanja opomene.”

Tužiteljica je sa tuženim zaključila Ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj: 5032/23 od 31.10.2023.g. kojim je određeno da će počev od 01.11.2023.g. obavljati poslove i radne zadatke doktora medicine specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije.

Tužiteljica je protiv zaposlenika V.S., M.M. i Z.F. podnijela tuženom prijave o povredi radne obaveze. Tuženi je podneskom od 17.09.2024. godine obavijestio tužiteljicu o razlozima zbog kojih nije vođen postupak za utvrđivanje odgovornosti protiv navedenih zaposlenika.

Prema iskazu tužiteljice, poslove specijaliste, osim nje obavlja i doktor E.H., za kojeg tvrdi da je raspoređen na rukovodeću poziciju, da on ne odlazi na kongrese nego mu se isplaćuje naknada za tu svrhu, da joj je tuženi omogućio odlazak na kongrese 3 puta godišnje po dva dana ali da ima pravo koristiti sedam dana, da joj je onemogućeno korištenje slobodnih dana za vrijeme vjerskog praznika Bajrama, a da za svoje vjerske praznike koje obilježavaju katolici, ima pravo da koristi slobodne dane, dok dr H. nema mogućnost korištenja slobodnih dana za vrijeme njenih vjerskih praznika. Smatra da joj nije omogućeno da se izjasni u disciplinskim postupcima.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, prvostepeni sud je izveo zaključak da je neosnovan tužbeni zahtjev tužiteljice za poništenje odluke o otkazu ugovora o radu jer je tuženi prilikom provođenja disciplinskih postupaka protiv tužiteljice pod brojem 4047/23 i 4944/23 utvrdio odlučne činjenice i donio odluke zasnovane na povredama radne dužnosti propisane članom 107. stav 7. u vezi sa članom 108. stav 34. Pravilnika o radu tuženog, da je kroz više disciplinskih postupaka utvrđeno da je tužiteljica učinila povrede radne dužnosti, a činjenica da je tuženi propustio donijeti rješenje o otkazu ugovora o radu u okviru odluke broj 4944/23 od 24.10.2023.godine nego je donio posebno rješenje broj 5031/23 od 31.10.2023.godine, ne čini pobijano rješenje o otkazu nezakonitim, jer je isto utemeljeno na blagovremeno provedenim disciplinskim postupcima u kojim je omogućeno tužiteljici da se izjasni, a u konačnici je donesena odluka u skladu sa odredbama Pravilnika o radu i Zakona o radu.

U odnosu na zahtjev tužiteljice za utvrđenje diskriminacije i za naknadu štete po tom osnovu, prvostepeni sud je odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev pozivajući se na odredbe članova 2. stav 1. i 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije zaključujući da prema iskazu same tužiteljice kao i iskazu ovlaštene osobe tuženog, direktorice F.M., tužiteljica nije imala različit tretman u odnosu na druga lica, da nema upoređivača u odnosu na koga je tužiteljica dovedena u različitu poziciju zbog svoje vjere, da nema različitog tretmana u odnosu na drugog specijalistu fizikalne medicine i rehabilitacije dr H.E. koji nije bio u povoljnijoj situaciji u odnosu na tužiteljicu, koja je bila rukovodilac službe dugi niz godina, niti je nakon što je

tužiteljici otkazan ugovor o radu, dr H. postao rukovodilac službe, da tužiteljici otkaz ugovora o radu nije dat zbog vjerske pripadnosti, jer je otkaz uslijedio kao posljedica vođenja više disciplinskih postupaka protiv tužiteljice, da nemogućnost korištenja slobodnih dana za vrijeme vjerskog praznika Bajrama, ne predstavlja različit tretman jer je tužiteljica koristila vjerske praznike koje ona obilježava; da nije utvrđeno ni da je postojao nejednak tretman u odnosu na druga lica protiv kojih je tužiteljica podnosila prijave.

Drugostepeni sud je smatrao osnovanom žalbu tužiteljice u dijelu koji se odnosi na poništenje odluka i rješenja, vraćanje na ranije radno mjesto i uspostavu radnopravnog odnosa smatrajući da nakon donošenja rješenja od 08.08.2024. godine, kojim je izmijenjeno rješenje o otkazu broj: od 31.10.2023.godine, na način da se otkaz tužiteljici više ne zasniva na odluci o težoj povredi radne obaveze broj 2745/23 od 13.06.2023. godine jer je ista poništena odlukom Upravnog odbora tuženog broj: 6069/23 od 28.12.2023. godine, nego samo na odluci broj: 4047/23 od 31.8.2023.godine o lakšoj povredi radne obaveze, pa da je takvo rješenje o otkazu nezakonito, obzirom da se prema odredbama Pravilnika o radu tuženog, ugovor o radu nije mogao otkazati samo zbog lakše povrede radne obaveze kojom je tužiteljici izrečena mjera „pismena opomena“. Međutim, ovaj dio drugostepene presude nije predmet ispitivanja revizijskog suda.

Drugostepeni sud je kao pravilne prihvatio činjenične i pravne zaključke prvostepenog suda u odnosu na zahtjev tužiteljice za utvrđenje diskriminacije i za naknadu štete po tom osnovu, koji dio drugostepene presude tužiteljica pobija revizijom.

Neosnovano tužiteljica u reviziji prigovara da je pobijana presuda rezultat povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članovima 191. stav 4., 231., 8. i 221. ZPP.

Suprotno prigovoru tužiteljice, obrazloženje drugostepene presude sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje su sudu poslužile kao stvarni i pravni osnov za donošenje odluke, pri čemu ti razlozi nisu nejasni, nepotpuni ili kontradiktorni, tako da obrazloženje drugostepene presude po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP.

Pravilno je drugostepeni sud primijenio odredbu člana 231. ZPP jer je u obrazloženju svoje odluke ocijenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značenja, pa tako i žalbeni navod o nepravilnoj primjeni pravila o teretu dokazivanja iz člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije BiH od strane prvostepenog suda sa kojim dijeli stav da tužiteljica nije dokazala vjerovatnim postojanje različitog tretmana u odnosu na druge osobe zbog svoje nacionalne pripadnosti, kao i u odnosu na drugog specijalistu fizikalne medicine i rehabilitacije dr. Hundur Enesa. Razlozi koje je drugostepeni sud naveo na strani šestoj, pasus posljednji, i strani sedmoj, pasus prvi i drugi obrazloženja svoje odluke po svom sadržaju u suštini predstavljaju odgovor na žalbeni navod o pogrešnoj primjeni pravila o teretu dokazivanja, pri čemu su ti razlozi u dovoljnoj mjeri jasni i razumljivi.

Suprotno prigovoru tužiteljice, pravilno je drugostepeni sud zaključio da je prvostepeni sud sve izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza utvrdio pravno relevantne činjenice za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari. Prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude opisao pojedinačnu ocjenu dokaza, doveo svaki ocijenjeni dokaz u vezu sa drugim dokazima i izveo zaključak o stepenu dokazanosti odlučnih činjenica.

To se odnosi i na ocjenu iskaza same tužiteljice kao i direktorice tuženog koje je sud iscrpno interpretirao (strana 8 i 9. prvostepene presude).

Ocjena pravnih učinaka utvrđenog činjeničnog stanja ne predstavlja primjenu odredbe člana 8. ZPP, već primjenu materijalnog prava.

Revizijski navodi u kojima tužiteljica iznosi tvrdnje da je tokom postupka dokazala da je tužena diskriminatorno postupala samo u odnosu na nju, da su postupci protiv nje vođeni po fingiranim prijavama dok postupci po njenim prijavama protiv ostalih uposlenika nisu ni vođeni te je na taj način dokazala postojanje nejednakog postupanja zbog nacionalnog porijekla, u suštini su prigovori činjenične prirode. Kako se drugostepena presuda ne može pobijati pozivom na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje (član 240. stav 2. ZPP), revizijski sud te prigovore ne može razmatrati u okviru revizijskog razloga povrede odredaba parničnog postupka.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Tužiteljica je podnijela tužbu za zaštitu od diskriminacije sa zahtjevom da sud utvrdi da je tuženi povrijedio njeno pravo jednako postupanje zbog njenog nacionalnog porijekla u pogledu uslova i zahtjeva rada, otkazivanja ugovora o radu i drugih pitanja koja proističu iz radnog odnosa, smatrajući da je bila podvrgnuta dugogodišnjim neravnopravnim uslovima rada i višestrukim neosnovanim disciplinskim postupcima, da već duži vremenski period ima nejednak tretman u odnosu na druge zaposlenike zbog svog nacionalnog porijekla, tvrdeći da se radi o udruženom poduhvatu uposlenih i povezanih pacijenata koji svjesno provociraju tužiteljicu i podnose prijave protiv nje kako bi se otvorilo radno mjesto rukovodioca Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju kod tuženog za osobu koja je svojim nacionalnim porijeklom podobnija za tu poziciju.

Neosnovano tužiteljica prigovara da je drugostepeni sud propustio primijeniti relevantne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije BiH² (u daljem tekstu: ZZD BiH).

Diskriminacija postoji kada se prema određenim licima različito postupa u odnosu na druga lica, u istoj ili uporedivoj situaciji, zbog nekog njihovog ličnog (urođenog ili stečenog) svojstva, pri čemu različito postupanje uključuje svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti (član 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije BiH³ - u daljem tekstu: ZZD BiH)

Prema odredbi člana 3. stav 1. ZZD neposredna diskriminacija je svako različito postupanje po osnovama utvrđenim u članu 2. ovog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla da bude dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama.

Odredbom člana 15. stav 1. ZZD je propisano da u svim postupcima predviđenim ovim Zakonom kada osoba ili grupa osoba, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

Stepen vjerovatnosti da je došlo do diskriminacije, koga ima u vidu odredba člana 15. stav 1. ZZD BiH, je pretežna, a ne visoka vjerovatnoća. Pretežna vjerovatnoća postoji kada se

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 59/09 i 66/16

³ „Službeni glasnik BiH“ broj: 59/09 i 66/16

zaključak o postojanju diskriminacije čini izglednijim od zaključka da diskriminacije nije bilo, a ti izgledi se zasnivaju na dokazima na kojima se zasniva tvrdnja da je došlo do diskriminacije. Kada tužitelj sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokaže da je do diskriminacije došlo, tada se na tuženog prebacuje teret da sa stepenom sigurnosti (izvjesnosti) dokaže da nije došlo do diskriminacije. Vjerovatnoću, kao stepen dokazanosti činjenica u postupku, pravna teorija, ali i sudska praksa, dijeli na pretežnu i visoku vjerovatnoću. Pretežna vjerovatnoća je niži stepen dokazanosti činjenica od visoke vjerovatnoće i kao takva je povoljnija za žrtvu diskriminacije, za tužitelja (pretežna vjerovatnoća) i tuženog (sigurnost/izvjesnost).

U skladu sa navedenim zakonskim odredbama, tužitelji u antidiskriminacionim predmetima dokazuju slijedeće činjenice: a) da postoji različito postupanje prema tužiteljima; b) da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova navedenih u Zakonu (rasa, boja kože, jezik, vjera, etnička pripadnost itd) i c) da postoji komparator ili hipotetičkog komparator, kao osoba ili grupa osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelji. Pri tome, tužitelji su dužni sve navedene činjenice dokazati sa stepenom pretežne vjerovatnoće o postojanju karakteristika na osnovu kojih smatraju da su diskriminirani, te da su se postupci tužene, zbog kojih je tužba podnesena, zaista i desili, odnosno da ih je tuženi nejednako tretirao na nekoj zabranjenoj osnovi. Dakle, sa stepenom pretežne vjerovatnoće tužitelji su dužni dokazati diskriminirajući osnov i različito postupanje u odnosu na komparatora.

Protivno stanovištu revidentice pravilan je pravni zaključak nižestepenih sudova da tužiteljica nije sa pretežnom vjerovatnoćom dokazala da je tuženi otkazao ugovor o radu sa pozicije rukovodioca Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju zbog njenog nacionalnog porijekla tvrdeći da je dovedena u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlene u oblasti rada upoređujući svoj položaj sa zaposlenikom dr. E.H. Ovaj zaposlenik je također specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije ali nije bio u povoljnijoj situaciji u odnosu na tužiteljicu jer je kao i tužiteljica koristio slobodne dane za zadovoljenje vjerskih potreba prema svojoj religijskoj pripadnosti, tužiteljici je omogućen odlazak na kongrese, a dr H., suprotno tvrdnji tužiteljice, nije imenovan za rukovodioca Centra za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju nakon što je tužiteljici otkazan ugovor o radu niti je došlo do imenovanja neke druge osobe na radno mjesto rukovodioca pa tužiteljica nije sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokazala da je tuženi otkaz ugovora o radu dao tužiteljici motiviran namjerom imenovanja druge osobe koja je svojim nacionalnim porijeklom podobnija za tu poziciju od tužiteljice.

Odluka tuženog da tužiteljici otkáže ugovor o radu sa rukovodeće pozicije je uslijedila nakon što je tuženi utvrdio da je tužiteljica počinila teže i lakše povrede radne obaveze i zbog narušenih međuljudskih odnosa u Centru za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, a sve u cilju normalizacije rada ove službe. Sa tim u vezi neosnovana je tvrdnja tužiteljice o nejednakom tretmanu u odnosu na ostale zaposlenike koje je ona bezuspješno prijavljivala jer je odlukom tuženog premještaj iz ove službe dobio i zaposlenik M.M., kojeg je tužiteljica prijavila i sa kojim je imala brojne nesuglasice, što potvrđuje namjeru tuženog da promjenama rasporeda poslova i premještajem riješi problem poremećenih međuljudskih odnosa u službi.

Tuženi je podneskom od 17.09.2024. godine obavijestio tužiteljicu o razlozima zbog kojih nije vođen postupak za utvrđivanje odgovornosti drugih zaposlenika protiv kojih je tužiteljica podnosila prijave, a što je i obrazloženo u toku postupka (zbog ispravljanja grešaka u radu usmenim naredbama, prijave su se odnosile na događaje iz prošlosti, nastupanja prekluzije, neodređene prijave, otklanjanje nedostataka sanitarno tehničkih i higijenskih uslova), a odluka tuženog o nepostupanju po prijavama se nije odnosila samo na prijave koje je tužiteljica podnijela protiv drugih zaposlenika nego i na dalje prijave koje su podnesene protiv tužiteljice pa se stoga ne može smatrati da je tužiteljica sa pretežnom vjerovatnoćom dokazala da je

ovakvo postupanje rukovodioca tuženog predstavljalo selektivno i različito postupanje prema tužiteljici utemeljeno na zabranjenoj osnovi iz člana 2. ZZZD.

Odluka drugostepenog suda u ovom postupku da poništi odluke tuženog i rješenje o otkazu ugovora o radu tužiteljici sa ponudom izmijenjenog ugovora i da tužiteljicu vrati na poslove i zadatke radnog mjesta rukovodioca, nije dokaz diskriminatornog postupanja tuženog prema tužiteljici jer sud svoju odluku o poništenju rješenja o otkazu tužiteljici ne zasniva na utvrđenom nejednakom tretmanu tužiteljice nego na zaključku da nije postojala zakonska mogućnost da nakon što je sam tuženi poništio svoju odluku o težoj povredi radne obaveze zbog nastupanja prekluzije, otkaz tužiteljici bude zasnovan samo na preostaloj odluci kojom je utvrđena lakša povreda radne obaveze.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora jer ne bi mogli dovesti do drugačijeg ishoda spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je reviziju tužiteljice odbiti primjenom odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1. u vezi sa odredbom člana 386. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava revizije, jer ista nije postigla uspjeh u revizijskom postupku, kao i zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na revizije tuženog jer ova procesna radnja nije bila potrebna za vođenje parnice (član 397. stav 1., u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP), pa je odlučeno kao u stavu drugom izreke presude.

Predsjednik vijeća
Goran Nežirović, s.r.